

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วร ๐๕๐๒.๖/๓๐๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ และมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่โดยที่ในขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ใช้บังคับ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงขอเรียนหารือแนวทางในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือร้านวีดิทัศน์ในวันที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ มีผลบังคับใช้ตามมาตรา ๙๐ นั้น หมายถึงผู้ประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ เท่านั้น หรือหมายความรวมถึงผู้ประกอบกิจการที่มีเคยยื่นขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ด้วย และหากผู้ประกอบกิจการยื่นขออนุญาตตามมาตรา ๙๐ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติสามารถออกเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานมอบให้ผู้ขออนุญาตเก็บไว้เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานเมื่อถูกตรวจสอบสถานประกอบการได้หรือไม่

๒. ผู้ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ และผู้ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนจึงสามารถประกอบกิจการได้ และการขอใบอนุญาต การออกใบอนุญาตกำหนดไว้ในกฎกระทรวง ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวง ผู้ประกอบกิจการสามารถประกอบกิจการได้หรือไม่อย่างไร หากสามารถประกอบกิจการได้ จะใช้แบบใบอนุญาตแบบใด อายุใบอนุญาตที่ได้รับมีอายุ ๕ ปี หรือไม่ และอัตราค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจะใช้อัตราใด

๓. ภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องนำกลับมาตรวจพิจารณาตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ หรือไม่ และต้องประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ หรือไม่ หากต้องนำมาตรวจพิจารณาในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับการกำหนดประเภทภาพยนตร์บังคับใช้จะต้องดำเนินการอย่างไร และหากผู้ประกอบการต้องการอัดสำเนาจะต้องยื่นขออนุญาตอัดสำเนาเพิ่มหรือไม่ และต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยมีผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ มิได้กำหนดความหมายของผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์และผู้ประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์ กรณีจึงต้องนำบทนิยามคำว่า “โรงภาพยนตร์” และคำว่า “ร้านวีดิทัศน์” ในมาตรา ๔^๑ มาพิจารณาประกอบกับมาตรา ๓๗^๒ และมาตรา ๕๓^๓ อันเป็นบทบัญญัติที่ห้ามผู้ใดประกอบกิจการโรง

^๑มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“โรงภาพยนตร์” หมายความว่า สถานที่ฉายภาพยนตร์ ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ เท่าที่มีได้อยู่ภายใต้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

- (๑) อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์
- (๒) สถานที่กลางแจ้งสำหรับฉายภาพยนตร์
- (๓) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

“ร้านวีดิทัศน์” หมายความว่า สถานที่ที่จัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉาย เล่น หรือดูวีดิทัศน์

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๓๗ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการโรงภาพยนตร์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๕๓ ห้ามผู้ใดจัดตั้งหรือประกอบกิจการร้านวีดิทัศน์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับร้านวีดิทัศน์แต่ละแห่ง

การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

ภาพยนตร์หรือร้านวิดิทัศน์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทนเว้นแต่จะได้รับอนุญาต ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์จึงหมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่จัดให้มีสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ในอาคาร ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร สถานที่กลางแจ้ง หรือสถานที่อื่นใด โดยกระทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน ส่วนผู้ประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่จัดให้มีสถานที่ที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการฉาย เล่น หรือดูวิดิทัศน์ โดยกระทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน

เมื่อมาตรา ๙๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ฯ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือร้านวิดิทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน ดังนั้น ผู้ที่สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๙๐ จึงได้แก่ ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตฉายหรือให้บริการเทปหรือวีสดูโทรทัศน์ในสถานที่ให้บริการเทปหรือวีสดูโทรทัศน์ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ รวมทั้งบุคคลอื่นใดซึ่งการประกอบกิจการอยู่ในความหมายของผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือผู้ประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย เนื่องจากขอบเขตของผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์และผู้ประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิดิทัศน์ฯ มีความหมายกว้างกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ และพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์ฯ ที่ถูกยกเลิกไปแล้ว

สำหรับกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเห็นสมควรมีการออกเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือร้านวิดิทัศน์ได้ยื่นขออนุญาตประกอบกิจการเพื่อประโยชน์ในการแสดงต่อเจ้าพนักงานเมื่อถูกตรวจสอบสถานประกอบการนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า เป็นเรื่องในทางปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะพิจารณาดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร

^๔มาตรา ๙๐ ผู้ใดประกอบกิจการโรงภาพยนตร์หรือร้านวิดิทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต่อนายทะเบียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ประเด็นที่สอง เห็นว่า สำหรับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการเช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นกิจการที่ถือได้ว่าอยู่ในความหมายของการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ตามมาตรา ๓๘^๕ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๖ หรือการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์ตามมาตรา ๕๔^๗ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๖ แล้วแต่กรณี หากใบอนุญาตดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๖ ใช้บังคับ ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตนั้นสามารถประกอบกิจการดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๘๘^๗ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๖

ส่วนผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๖ นั้น โดยที่มาตรา ๓๘ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๖ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน เมื่อกระทรวงวัฒนธรรมยังมิได้ดำเนินการออกกฎกระทรวงว่าด้วยการขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ จึงทำให้ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการดังกล่าวไม่สามารถประกอบกิจการนั้นได้

^๕มาตรา ๓๘ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับสถานที่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์แต่ละแห่ง การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๖มาตรา ๕๔ ห้ามผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์โดยทำเป็นธุรกิจหรือได้รับประโยชน์ตอบแทน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ใบอนุญาตนั้น ให้ออกสำหรับสถานที่ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวีดิทัศน์แต่ละแห่ง การขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๗มาตรา ๘๘ ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใดๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า เนื่องจากหลักการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๙ และพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์^{๑๐} มีความแตกต่างกันในบางเรื่อง เช่น คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ประกอบกิจการ โดยมาตรา ๓๙^๙ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๙ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามกรณีการรับโทษจำคุกซึ่งจำกัดเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งกำหนดลักษณะต้องห้ามในกรณีที่เคยถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตด้วย ส่วนมาตรา ๗^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์^{๑๐} ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามในกรณีการรับโทษจำคุกโดยไม่จำกัดฐานความผิดโดยมีข้อยกเว้นสำหรับโทษที่ได้รับเนื่องจากความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติว่าต้องเป็นผู้ประกอบอาชีพที่เป็นที่เชื่อถือ นอกจากนั้น ในเรื่องของอายุใบอนุญาต มาตรา ๔๐^{๑๐} และมาตรา ๕๖^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์^๙ กำหนด

^๙มาตรา ๓๙ ผู้ที่จะขออนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา

- (๕) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘
- (๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ เว้นแต่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตและเวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

- ^{๑๐}มาตรา ๗ ผู้ที่จะขออนุญาตดำเนินกิจการตามมาตรา ๖ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
 - (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
 - (๓) เป็นผู้ประกอบอาชีพเป็นที่เชื่อถือโดยแสดงหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาของนายทะเบียนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๘ วรรคสอง

- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

^{๑๐}มาตรา ๔๐ ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

อายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ไว้ห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ในขณะที่มาตรา ๙^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ กำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายเทปและวัสดุโทรทัศน์ไว้เพียงสองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต อันเป็นกรณีที่มีความแตกต่างกันในสาระสำคัญ จึงไม่อาจนำบทเฉพาะกาลมาตรา ๙๑^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ มาใช้บังคับ เนื่องจากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ

ประเด็นที่สาม เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๕^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ได้กำหนดว่า ภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรจะต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และมาตรา ๗๘^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดโทษปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนด้วย ดังนั้น ภาพยนตร์ที่อยู่ในบังคับที่ต้องนำมารวบรวมพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้จึงได้แก่ ภาพยนตร์ที่ยังไม่เคยตรวจพิจารณาและได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ และภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นภายหลังจากที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ใช้บังคับ โดยไม่รวมถึงภาพยนตร์ที่ได้มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ฯ เสร็จสิ้นแล้ว มิฉะนั้น จะเป็นการใช้บังคับกฎหมายที่มี

^{๑๑}มาตรา ๕๖ ใบอนุญาตตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้นำความในมาตรา ๕๐ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การต่ออายุใบอนุญาตโดยอนุโลม

^{๑๒}มาตรา ๙ ใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายซึ่งเทปหรือวัสดุโทรทัศน์ให้ใช้ได้สองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๓}มาตรา ๙๑ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๓ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลต่อคณะรัฐมนตรี

^{๑๔}มาตรา ๒๕ ภาพยนตร์ที่จะนำออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักรต้องผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^{๑๕}มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคสอง มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

บทลงโทษอาญาย้อนหลังซึ่งไม่อาจกระทำได้นอกจากนั้น มาตรา ๘๘^{๑๖} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ได้กำหนดรองรับการอนุญาตใดๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์ฯ ที่ยังมีผลอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน ซึ่งการอนุญาตดังกล่าวรวมถึงการพิจารณาให้ความเห็นชอบสำหรับภาพยนตร์ด้วย

สำหรับการอัตรานาภาพยนตร์ที่ผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฯ หรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีดิทัศน์ฯ นั้น หากสำเนาดังกล่าวมีเนื้อหาสาระเหมือนกับภาพยนตร์ที่ผ่านการพิจารณาและได้รับความเห็นชอบแล้ว ก็ไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๕^{๑๗} มาตรา ๒๖^{๑๘} และมาตรา ๓๑^{๑๙} แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ แต่หากเนื้อหาสาระของสำเนาแตกต่างไปจากภาพยนตร์ต้นฉบับจะถือเป็นภาพยนตร์ใหม่ที่ต้องมีการตรวจพิจารณา ได้รับอนุญาต และจัดประเภทภาพยนตร์โดยคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ตลอดจนประทับตราเครื่องหมายการอนุญาตประเภทของภาพยนตร์และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ดังกล่าว

^{๑๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^{๑๗}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๔, ข้างต้น

^{๑๘}มาตรา ๒๖ ในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ตามมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์กำหนดด้วยว่าภาพยนตร์ดังกล่าวจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการดู
- (๒) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ดูทั่วไป
- (๓) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สามสิบปีขึ้นไป
- (๔) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป
- (๕) ภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับผู้ที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป
- (๖) ภาพยนตร์ที่ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่าสิบปีดู
- (๗) ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร

ความใน (๖) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ดูซึ่งบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

หลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าภาพยนตร์ลักษณะใดควรจัดอยู่ในภาพยนตร์ประเภทใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๑๙}มาตรา ๓๑ ให้นายทะเบียนกลางกำหนดหมายเลขรหัสและประทับตราเครื่องหมายการอนุญาต ประเภทของภาพยนตร์ และหมายเลขรหัสลงบนภาพยนตร์ที่ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเห็นสมควรอาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขออัดหรือบันทึกคำบอกแจ้งว่าภาพยนตร์ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาต รวมทั้งประทับตราของภาพยนตร์ไว้บนภาพยนตร์และบนหีบห่อที่บรรจุภาพยนตรนั้นด้วยก็ได้

การกำหนดหมายเลขรหัส ลักษณะเครื่องหมายการอนุญาต และประเภทของภาพยนตร์ หรือคำบอกแจ้งว่าภาพยนตร์ได้ผ่านการตรวจพิจารณาและได้รับอนุญาตแล้วให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีข้อสังเกตว่า ข้อหาหรือทั้งสามประเด็นของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผลสืบเนื่องจากการที่ยังไม่มีกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ ทั้งที่มาตรา ๒^{๒๐} ได้กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป อันเป็นระยะเวลาที่ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรมเสนอในชั้นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น จึงจำเป็นที่กระทรวงวัฒนธรรมต้องเร่งดำเนินการออกกฎกระทรวง รวมทั้งระเบียบหรือประกาศที่เกี่ยวข้องเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ฯ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๑

^{๒๐}มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป